

JAK PSÁT DIPLOMOVOU PRÁCI

Studijní program: Zoologie na PŘ UP Olomouc

V diplomové práci student prezentuje studovanou problematiku a svůj VLASTNÍ výzkum v dané oblasti. Práce nesmí mít pouze rešeršní podobu. Úvod práce (obvykle stručná rešerše) má být dostatečně informativní, aby posloužil k orientaci v prezentované problematice a dosažených výsledcích, a aby ospravedlnil cíle práce (tedy aby ukázal, jaké jsou mezery v současném výzkumu a proč se jim práce věnuje), nemusí být ale nijak rozsáhlý.

Struktura DP

- Prohlášení o samostatném vypracování práce
- Poděkování
- Bibliografická identifikace, Abstrakt, Klíčová slova – česky
- Bibliografická identifikace, Abstrakt, Klíčová slova – anglicky
- Obsah
- Úvod (Rešerše) – text je vhodné pro přehlednost členit na podkapitoly
- Cíle práce – jasně a stručně napsat, co je cílem práce. Samotná práce musí odpovídat cílům!
- Metodika – podrobný popis lokalit, metodiky sběru dat a jejich vyhodnocení
- Výsledky – prezentace výsledků vlastního výzkumu
- Diskuze – kritické zhodnocení výsledků, rozbor slabin, silných stránek a porovnání s obdobnými výzkumy
- Závěr – stručné shrnutí přínosu práce
- Literatura
- Přílohy (fakultativní)

Rozsah DP

Rozsah práce (minimální či maximální počet stran) stanoven není. Vždy je nutno mít na paměti, že kvalita textu je důležitější než jeho kvantita. Nicméně i minimalisticky pojatá DP zpravidla mívá alespoň 25 stran.

Řádkování, velikost písma

- Řádkování by mělo být v rozmezí 1.0–1.5. Nejlépe vypadá text napsaný řádkováním 1.2, případně 1.15. Studenty oblíbené řádkování 1.5 je zpravidla využíváno, aby vzbudilo dojem delšího textu, nicméně není moc úhledné.
- Velikost písma maximálně 12 pt.

Obrázky, tabulky

- Každý obrázek a tabulka musí být označeny svým číslem, a to např. jako Obrázek č. 1, Obr. 1, Tabulka č. 1 nebo Tab. 1 (zvolená forma musí být konzistentní v celé práci).
- Obrázek i tabulka musí mít kromě čísla i svůj název. Například: Vlivy jednotlivých znaků životních historií na pravděpodobnost výskytu inkubačních strategií pěvců (N = 1355).
- Za názvem může následovat krátký popis, z něhož čtenář pochopí, o co vlastně na obrázku či v tabulce jde. Obrázek i tabulka musí být díky svému názvu a popisu pochopitelné samostatně, tedy aniž se čtenář podívá do textu práce!
- U obrázků se související doprovodný text umísťuje pod obrázek, u tabulek bývá vždy nad tabulkou!
- Odkaz na obrázky i tabulky musí být v textu práce v závorce. Možností, jak odkazovat je více a je nutno si zvolit jednu z nich a být konzistentní (obr. 1, obrázek 1). Odkazy na obrázky v textu musí být řazeny tak, jak jsou číslovány (tedy např. odkaz na obr. 2 nesmí být před odkazem na obr. 1).
- Všechny obrázky i tabulky by měly být v podobném grafickém stylu.

Literatura, citace, ostatní

- Styl citací a seznamu literatury je na vás, ale musí být konzistentní, tj. veškeré citace v textu musí být jedním stylem a veškerá literatura v seznamu literatury musí být jedním stylem. Vyberte si jakýkoli zoologický vědecký časopis (např. Zoological Journal of Linnean Society, Journal of Evolutionary Biology nebo jiný) a formátujte podle něho.
- Čísla stran oddělujte speciální pomlčkou ("en dash") –, nikoliv spojovníkem (hyphen) -. Stejně tak en dash použijte při uvádění jakéhokoliv rozsahu od–do (např. 3–48 %).
- Pokud budete v odkazech používat spojky, pište je česky (tedy např. Parker a Smith 2016, nikoliv Parker and Smith 2016), případně použijte spojovník & (Parker & Smith 2016). U prací s více autory můžete psát jak latinizovaně (Black et al. 2010), tak i česky (Black a kol. 2010).
- Pokud je v závorce více citací, musí být seřazeny podle roku od nejstarší práce. Například tedy ... (Lack 1950, Smith 1998, Parker a Smith 2016).
- Nedáváme dvě závorky za sebou. Tj. ne ... inkubační krmení (anglicky incubation feeding) (Lack 1950), ale ... inkubační krmení (anglicky incubation feeding; Lack 1950).
- U taxonomických prací používáme kompletní vědecké názvy druhů včetně autora popisu a letopočtu - např. *Lacerta agilis* Linné, 1758 - pouze při první zmínce v textu práce. Dále v textu je již možné použít zkratky (*L. agilis*) případně české názvy, pokud pro danou skupinu organismů existují a jsou obecně přijímané. U prací ekologických se někdy uvádí při první zmínce o taxonu

pouze celý vědecký název bez autora popisu a letopočtu. Stanovení pravidel pro práci s názvoslovím je v kompetenci vedoucího práce.

- Latinské názvy rodů a druhů píšeme vždy kurzívou. Toto platí i pro latinské názvy v seznamu literatury.
- Latinské názvy čeledí a vyšších řádů už se kurzívou nepíší.
- Pište krátké věty. Řiďte se pravidlem, že věta nemá být delší než 25 slov. Zkuste také střídat kratší a delší věty. Na tomto je třeba pracovat při opakovaném čtení a editaci práce.
- Pište vlastními slovy. Od citovaných autorů nelze doslovně přejímat nebo překládat celé věty nebo dokonce odstavce, byť s uvedením odkazu na původní zdroj.
- Text rozdělte do odstavců tak, aby každý odstavec byl delší blok textu s jednou nosnou myšlenkou. Odstavec nesmí být tvořen jen jednou nebo dvěma větami.
- Dejte si záležet na finální úpravě. Zkontrolujte, že nemáte chyby v seznamu literatury (např. někde dlouhou a jinde krátkou pomlčku mezi čísla stránek, chybějící čísla stránek, chyby ve jménech autorů apod.). Vyvarujte se také překlepů (zde pomůže kontrola pravopisu ve Wordu) a gramatických chyb. Pokud si nejste jistí, nechte text přečíst a překontrolovat někomu s dobrou znalostí pravopisu a s jazykovým citem.
- Projděte si znovu výsledky a ujistěte se, že se vám vše sčítá jak má (zejména velikosti vzorků, kde se často dělají chyby). Ujistěte se, že máte konzistentně naformátována čísla a speciální znaky.
- Čísla zpravidla stačí zaokrouhlit na jednu až dvě číslice za desetinnou čárkou. Větší přesnost je potřeba výjimečně. Pokud si nejste jistí, poraďte se s vedoucím práce.
- Práci čtěte a editujte opakovaně (alespoň 5x)! Všichni děláme chyby a bez opakovaného čtení je nevyčytáte.

Doporučujeme studentům začít s psaním práce nejpozději na konci zimního semestru 2. ročníku magisterského studia. V té době už by měl mít student k dispozici jak načtenou relevantní literaturu, tak i data z terénní nebo experimentální práce. První verzi již z větší části napsané práce je třeba vedoucímu předložit nejpozději v březnu v letním semestru 2. ročníku – pokud chce student obhajovat v řádném termínu v květnu/červnu na konci magisterského studia.

Další doporučení a tipy najdete v knize: TKADLEC E., 2011. [*Strategie a metody vědecké práce v přírodních vědách: filozofické názory a komunikační dovednosti*](#). UP Olomouc. 195 pp.